

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ
ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

пр-т Берестейський, 14, м. Київ, 01135, Україна
тел...: (+38 044) 351-40-96, 351-40-35, 351-40-01, факс тел...: (+38 044) 351-48-45
www.mtu.gov.ua, код ЄДРПОУ 37472062

Обласним військовим адміністраціям
(за списком)

Київській міській військовій адміністрації

З метою забезпечення ефективної реалізації проектів з відновлення населених пунктів, зруйнованих та пошкоджених внаслідок збройної агресії російської федерації, Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України в межах компетенції інформує щодо методичних підходів (основних засад) розроблення проектної документації на будівництво (відновлення) об'єктів.

Так, серед основних засад відновлення пошкодженої інфраструктури населених пунктів, що реалізуються в проектній документації на будівництво об'єктів, є дотримання *принципів створення безбар'єрного простору, енергоефективності, безпеки населення (вимог цивільного захисту) та екологічності* на всіх етапах реалізації проектів будівництва.

Зазначені принципи закріплено на рівні постанови Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2023 р. № 152 «Деякі питання забезпечення умов безбар'єрності, енергоефективності та вимог цивільного захисту».

1. Створення безбар'єрного простору (забезпечення доступності і безпеки об'єктів для маломобільних груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю)

Відповідно до статті 27 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» планування і забудова населених пунктів, формування мікрорайонів, проектування, будівництво і реконструкція об'єктів фізичного оточення (об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу) без пристосування для використання особами з інвалідністю не допускаються. Зазначена діяльність здійснюється з урахуванням думки громадських об'єднань осіб з інвалідністю.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталя Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

6361/26/14-23 від 17.07.2023

Основні принципи створення безбар'єрного простору закріплені в *Національній стратегії створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року*, затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р.

При цьому вимоги щодо створення безбар'єрного простору під час будівництва об'єктів *встановлено державними будівельними нормами*.

Так, загальні положення щодо забезпечення доступності будівель і споруд, їх розумного пристосування з урахуванням потреб маломобільних груп населення встановлено *ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»* (зі Зміною № 1, чинна з 01.09.2022) та конкретизуються в інших будівельних нормах з урахуванням специфіки об'єкта нормування, зокрема щодо проектування житлових та громадських будинків, об'єктів благоустрою, інженерно-транспортної інфраструктури тощо.

Звертаємо увагу, що протягом 2021-2022 років *оновлено 15 ДБН у частині створення безбар'єрного простору*, а саме:

Зміна № 2 ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво»;

Зміна № 2 ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво»;

Зміна № 1 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;

Зміна № 1 ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення»;

Зміна № 1 ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки. Основні положення»;

ДБН В.1.2-9:2021 «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації»;

Зміна № 1 ДБН В.2.2-4:2018 «Будинки та споруди. Заклади дошкільної освіти»;

Зміна № 3 ДБН Б.2.2-5-2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій»;

Зміна № 1 ДБН А.2.2-14-2016 «Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування»;

Зміна № 1 ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки та споруди. Заклади освіти»;

Зміна № 3 ДБН В.2.3-15-2007 «Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів»;

ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;

Зміна № 1 ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;

Зміна № 3 ДБН В.2.3-18:2007 «Споруди транспорту. Трамвайні та тролейбусні лінії. Загальні вимоги до проектування»;

ДБН В.2.2-10:2022 «Заклади охорони здоров'я. Основні положення».

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталя Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

6361/26/14-23 від 17.07.2023

2. Енергоефективність

Питання енергетичної ефективності будівель на законодавчому рівні врегульовано законами України «Про енергетичну ефективність будівель», «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про будівельні норми».

Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель затверджено наказом Міністерства розвитку громад та територій України 27 жовтня 2020 року № 260, згідно яких:

при новому будівництві, реконструкції, що веде до зміни функціонального призначення будівлі, мінімальною вимогою щодо енергетичної ефективності будівлі є клас «С»;

при реконструкції (без зміни функціонального призначення), капітальному ремонті будівель в цілому, або їх відокремлених частин, мінімальною вимогою є виконання умови, за якої показник питомого енергоспоживання при опаленні та охолодженні будівлі (її частини) є не вищим, за встановлені граничні значення, помножені на 1,2;

при реконструкції, капітальному ремонті, визначених проектною документацією частин будівлі (окремих огорожувальних конструкцій в цілому), слід дотримуватись умови, за якої *приведений опір теплопередачі огорожувальної конструкції* є вищим за мінімально допустиме значення опору теплопередачі, для відповідної конструкції, встановленого ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель».

Також зазначаємо, що з першого вересня 2022 року набрали чинності будівельні норми, в частині енергетичної ефективності будівель, а саме:

ДБН В.1.2-11:2021 «Основні вимоги до будівель і споруд. Енергозбереження та енергоефективність»;

ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель»;

Зміна № 2 ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво»;

Зміна № 1 ДБН В.2.2-15-2019 «Житлові будинки. Основні положення».

3. Цивільний захист населення (безпека)

З 24 жовтня 2022 року набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій”, яким, зокрема внесено зміни до Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”.

Відповідно частини п'ятої статті 14 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” містобудівна документація на місцевому рівні має містити розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту. *Затвердження містобудівної документації на місцевому рівні за відсутності такого розділу забороняється.*

Частиною 10 статті 31 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” встановлено, що *проектна документація на будівництво*

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002CBD0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

6361/26/14-23 від 17.07.2023

обов'язково має містити *розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту*, у складі якого може передбачатися будівництво захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення, а також проектні рішення щодо врахування вимог пожежної та техногенної безпеки, для:

1) об'єктів будівництва, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, на яких постійно перебуватимуть понад 50 фізичних осіб або періодично перебуватимуть понад 100 фізичних осіб;

2) інших об'єктів будівництва відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Проектні рішення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту мають забезпечувати дотримання вимог *доступності для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення*.

На виконання зазначеного Закону постановою Кабінету Міністрів України 3 січня 2023 р. № 4 внесено зміни до *Переліку об'єктів, проектна документація на будівництво яких повинна включати розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 6.

Вимоги щодо проектування нових та реконструкції існуючих захисних споруд цивільного захисту (сховищ та протирадіаційних укриттів, а також споруд подвійного призначення) встановлено *ДБН В.2.2.5-97 «Захисні споруди цивільного захисту»* зі змінами.

На сьогодні проектування нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту регламентується *ДБН В 2.2.5-97 «Захисні споруди цивільного захисту»* зі змінами.

Зазначені будівельні норми встановлюють вимоги на проектування нових та реконструкцію існуючих захисних споруд цивільного захисту: сховищ, протирадіаційних укриттів (ПРУ), споруд подвійного призначення (із захисними властивостями сховищ або ПРУ).

Крім того, вимоги щодо обов'язковості проектування захисних споруд та споруд подвійного призначення встановлено в "об'єктних" будівельних нормах, що визначають вимоги до житлових і громадських будівель, зокрема будівель закладів освіти (в т.ч. дошкільної освіти), закладів охорони здоров'я, спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд тощо.

4. Екологічність

Законом України "Про будівельні норми" встановлено, що під час проектування, будівництва та експлуатації об'єктів повинно бути забезпечено дотримання *основних вимог до будівель і споруд з урахуванням їх функціонального призначення*, серед яких - *вимога щодо гігієни, здоров'я та захисту довкілля*.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталя Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

6361/26/14-23 від 17.07.2023

Так, будівлі і споруди повинні бути запроектовані і побудовані таким чином, щоб протягом усього життєвого циклу вони не становили загрози гігієні або здоров'ю та безпеці працівників, мешканців чи сусідів та *не справляли значного впливу на якість довкілля або на клімат під час їх будівництва, експлуатації та знесення, зокрема, внаслідок будь-якого з таких чинників.*

На виконання зазначеного Закону, забезпечено прийняття відповідних змін до державних будівельних норм, які набули чинності з 01 вересня 2023 року, а саме:

ДБН В.1.2-8:2021 “Основні вимоги до будівель і споруд. Гігієна, здоров'я та захист довкілля”;

ДБН А.2.2-1:2021 “Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)”.

Звертаємо увагу, що дотримання зазначених вище вимог до об'єктів будівництва є обов'язковим під час розроблення проектної документації та проведення її експертизи й підлягають контролю відповідно законодавства.

Одночасно наведений вище перелік нормативно-правових актів та будівельних норм, положення яких слід враховувати під час проектування та будівництва об'єктів, не є вичерпним.

Також звертаємо увагу, що відповідно пункту 13 Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473, відновлення пошкоджених об'єктів (будівель і споруд) шляхом будівництва (капітального ремонту, реконструкції) здійснюється власником (управителем), уповноваженим органом чи іншим замовником будівництва на підставі звіту технічного обстеження відповідно розробленої та затвердженої в установленому законодавством порядку проектної документації.

При цьому склад та зміст проектної документації на нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт будівель і споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин встановлено ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво» зі Зміною № 1 та Зміною № 2 (далі – ДБН А.2.2-3:2014).

Так, відповідно пункту 3.15 ДБН А.2.2-3:2014 (з урахуванням Зміни № 2) серед передпроектних робіт, які можуть виконуватись до початку процесу проектування для визначення принципів об'ємно-просторових та містобудівних рішень, зокрема зазначено роботи з обстеження технічного стану та/або обміри існуючих об'єктів, які підлягають реконструкції, капітальному ремонту з метою підготовки висновку та/або рекомендацій про можливість виконання робіт.

Пунктом 4.16 ДБН А.2.2-3:2014 (з урахуванням Зміни № 2) встановлено, що розроблення проектної документації на реконструкцію, капітальний ремонт існуючого об'єкта або його частини виконується на підставі висновку та/або

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач [Козловська Наталія Вікторівна](#)
Сертифікат [4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100](#)
Дійсний з [17.03.2023 16:43:00](#) по [17.03.2024 16:43:00](#)

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

6361/26/14-23 від 17.07.2023

рекомендацій за результатами обстеження технічного стану, виконаного відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257.

Звертаємо увагу, що особливості проведення та оформлення результатів обстеження об'єктів, що проводиться відповідно до Порядку, встановлено Методикою проведення обстеження та оформлення його результатів (далі – Методика), затвердженою наказом Міністерства розвитку громад та територій України 06 серпня 2022 року № 144, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 09 серпня 2022 р. за № 898/38234.

Так, розділом VIII зазначеної Методики становлено особливості проведення обстеження об'єктів, пошкоджених внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

Водночас повідомляємо, що листи Мінінфраструктури не є нормативно-правовими актами і не можуть встановлювати нові правові норми, а мають лише інформаційний, рекомендаційний, роз'яснювальний характер та є службовою кореспонденцією.

Заступник Міністра

Наталія КОЗЛОВСЬКА

Костров І.А.
351-46-56

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002CBD0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

6361/26/14-23 від 17.07.2023